

વિદ્યા, વિનય, વિચાર, વાણી અને વર્તનનો સમન્વય એટલે...

પંચશીલ

ક્રિએટીવ સંકુલ દ્વારા સંચાલિત પંચશીલ સ્કૂલનું માસિક

વર્ષ : ૧૧

અંક : ૧૧૧

પેઈજ : ૧૨

સંપાદક : ડૉ. ડી.કે. વાડોદરીયા

કિસેમ્બર : ૨૦૨૨

સંયોજક : યોગીરાજસિંહ જાડેજા

St. Margaret's C of E Primary School(U.K) Visit Panchshil School Rajkot

શિવનગર મેઈન રોડ, પી.ડી.એમ. કોલેજ કેમ્પસ, ગોંડલ રોડ, રાજકોટ.

ફોન : (0281) 2382626, મો. : 88 66 11 00 11, 88 66 22 00 22, 88 66 33 00 33

Web : www.panchshilschool.org, Email : admin@panchshilschool.org, panchshilschool2011@gmail.com

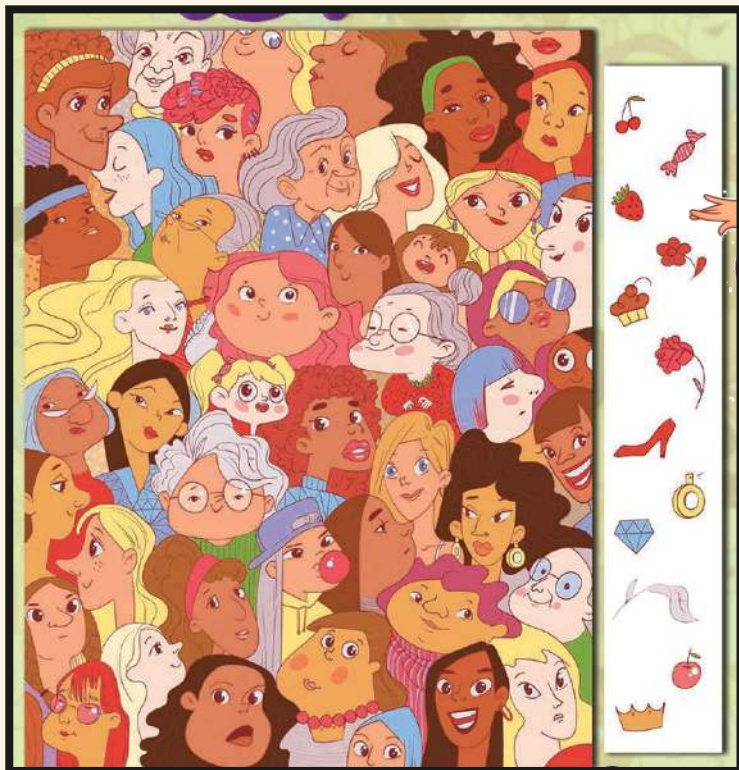
એક હંસ આવે છે જે કોઈ તેને જુએ એ પહેલા જ ધન નિરંતર વધતું જાય છે.’

જાલ્દી ઉઠવા અને ફરવાથી ખેડૂતનું સ્વાસ્થ્ય પણ સારું થઈ ગયું. આ રીતે ધન તો તેનું વધવા લાગ્યું પણ તેને ક્યાય હંસ ન દેખાયો. આ પાતની ફરિયાદ કરવા તે મહાત્મા પાસે પહોંચ્યો.

મહાત્માએ કહ્યું, ‘તને હંસના દર્શન થઈ ગયા, પણ તું તેને ઓળખી ન શક્યો. તે હંસ છે ‘પરિશ્રમ’. એટલે જ તો કહેવાય છે કે પરિશ્રમ એ જ પારસમણિ.

કગથરા દિયા એસ., ઘો. ૭

નીચે આપેલ ચિત્રમાં
છુપાયેલી ૧૨ વસ્તુઓ શોધો.

ઉખાડ્યા

- (૧) મારે માથે કેશવાળી છે,
ચહેરા પર મૂછ-દાઢી છે,
જંગલનો હું રાજા કહેવાઉં,
પશુ-પંખીને મારી ખાઉં.
- (૨) ઝાડ-છાપરે ફૂદાફૂદ,
કર્યા કરું હું હૂપાહૂપ,
દાંતિયા કાઢી કરું ચૂપ,
માણસ જેવું મારું રૂપ.
- (૩) ફૂલું ફૂલું ઘાસ ચરું,
લાંબા કાન ઊંચા કરું,
દૂરથી જુઓ તો ઢગલો રૂ
બધા કહે હું બહુ હરું.
- (૪) દેખાવ એનો નમણો છે પણ,
લાંબી ભરતું ફાળ,
આંખો એની ચમકીલીને,
ઝડપી એની ચાલ.

ભાતર 'ફિસર' 'લગાત' 'ગરુ : ભાતર
પોલરા પિવાન સી., ધો. ૪

WELCOME

શાળાકીય પ્રવૃત્તિ

પંચશીલ સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા સેન્ટ માર્ગિટ સ્કૂલના ડેલીગેશનનું ભવ્ય સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું.

આજસને તમે તેને માત્ર 'આજ' આપો છો, પણ તે તો તમારી 'કાલ' ચોરી જાય છે.

WELCOME

શાળાકીય પ્રવૃત્તિ

સેન્ટ માર્ગરિટ સ્કૂલના ડેલીગેશ યિઝીટ દરમિયાન બંને શાળાના વિદ્યાર્થીઓએ આર્ટ એન્ડ ક્રાફ્ટ, મહેંદી જેવી પ્રવૃત્તિઓ સાથે કરી હતી.

શિક્ષણ એટલે જાણવું, સાચવવું અને આચરવું.

થર્મોસમાં પ્રવાહી ગરમ કે ઠંડુ જ શા કારણે રહે છે ?

દોસ્તો, થર્મોસમાં એવી કોઈ જ વસ્તુ નથી હોતી જે ચાને ગરમ રાખે. તો પછી અહીં આપણને સવાલ થશે કે ગરમ વસ્તુ થર્મોસમાં ગરમ કેવી રીતે રહેતી હોય છે ? અને ઠંડી વસ્તુ ઠંડી કેમ રહે છે ?

આપણું થર્મોસ બે બાટલીઓનું બનેલું હોય છે. મોટી બાટલીની અંદર નાની બાટલી હોય છે. બંને બાટલીઓ ફક્ત શૂન્યાવકાશ જ હોય છે. પંપ દ્વારા બે બાટલીઓ વચ્ચેથી હવા કાઢી લીધેલી હોય છે, જેને આપણે શૂન્યાવકાશ કહીએ છીએ. આમ બે બાટલીઓ વચ્ચે ખરેખર કશું જ નથી હોતું.

હવે તમે અંદરની બાટલીમાં ગરમ ચા રેડશો તો તેની ગરમીને પસાર થવા કોઈ માધ્યમની જરૂર પડશે અને ત્યારે જ તે બહારની મોટી બાટલી સુધી જઈ શકશે. પરંતુ ગરમી ઠંડીનું વહન કરી શકે તેવું માધ્યમ વચ્ચે નથી અને હકીકત એ છે કે હવા પિનાની શૂન્યાવકાશવાળી જગ્યામાં ગરમી પસાર થઈ શકતી નથી. આ કારણે ગરમ વસ્તુ કલાકો સુધી ગરમ જ રહે છે અને આ કારણે જ તેમાં ભરવામાં આવેલો ઠંડુ પ્રવાહી પણ ઠંડુ જ રહેશે, કારણ કે બહારની ગરમી અંદર પહોંચી શકતી નથી. **ઝાલા પેટેહીબા બી., ધો. ૫**

સાપ પોતાની ફેણ વારંવાર બહાર કેમ કાઢે છે ?

સાપને કાન હોતા નથી, પણ આંખો હોય છે. તેની જીભ સ્પર્શોન્દ્રિય અને શ્રવણોન્દ્રિય બંનેનું કામ કરે છે. સાપની જીભ ટોચ ઉપરથી બે ફાંટાવાળી એટલે કે ફાટવાળી હોય છે. સાપનું મોં બંધ હોય તો પણ તેની જીભ એટલે કે ફેણ લબકારા મારી શકે છે. સાપ તેની મદદથી આસપાસની વસ્તુઓની જાણકારી મેળવે છે. જમીન ઉપરનાં રજકણોમાંની ગંધ પરથી તે ખોરાક પારખી શકે છે, તેમજ તેના દુશ્મનને પણ ઓળખી શકે છે. ચીપિયા આકારની તેની લાલ ફેણ ભયજનક દેખાય છે, પણ તેમાં ઝેર નથી. ઝેરી સાપનું ઝેર તેના ઉપરના પોલા દાંતમાં રહેલું હોય છે. બધા સાપ ઝેરી હોતા નથી. આખા ભારતમાં 216 જાતના સાપ જોવા મળે છે, તેમાંથી ફક્ત બાવન જાત ઝેરી હોય છે. **ખુંટ રિધમ ચુ., ધો. ૪**

મોસમ વિશે આ પણ જાણો

હવામાનનો અભ્યાસ અને આગાહીઓ ચોમાસા માટે વધુ ઉપયોગી છે. હવામાન માટે મોસમ શબ્દ પણ વપરાય છે. અંગ્રેજીમાં મોન્સૂન શબ્દ અરબી ભાષાના મોસમ ઉપરથી જ બન્યો છે. ૧૬મી સદીમાં એક આરબ વિજ્ઞાનીએ હિન્દ મહાસાગરમાં કેટલાક ટાપુઓ પર ચોમાસું ક્યારે બેસે તેનું વિગત વાર પુસ્તક લખેલું તેમાં મોસમ શબ્દનો ઉપયોગ થયેલો. પવનની દિશા જાણવા માટે ઘર ઉપર લગાડતાં વેધરવેન પર ફૂકડો જોવા મળે છે. આ ફૂકડો કેમ મૂકાય છે. તે ખબર છે. ઇસુ ખ્રિસ્તીના વફાદાર શિષ્યે તેમને દગો કર્યો ત્યારે ફૂકડાએ ત્રણ વાર બાંગ પોકારીને ચેતવણી આપેલી તેવી દંતકથા છે. આમ ફૂકડો ચેતવણીનું પ્રતિક બન્યો અને પવનની દિશા બતાવતી ફરકડી ઉપર તેને સ્થાન મળ્યું.

વરસાદનું માપ ઇંચમાં લેવાય છે. વરસાદ માપવાનું સાધન ૨૦૦૦ વર્ષ પહેલા શોધાયેલું તે ૧૮ ઇંચના વ્યાસવાળા બાઉલ જેવું હતું. આજે વેધશાળામાં વરસાદ માપવા માટે ૨૦ ઇંચ ઉંચાઈના, ૮ ઇંચ વ્યાસના નળાકાર આકારનું સાધન વપરાય છે. આધુનિક વેધશાળાઓમાં તો આ નળાકાર સાથે ઇલેક્ટ્રોનિક સાધન ફિટ કરી કિજીટલ પદ્ધતિથી વરસાદનું મી.મી. કક્ષાએ ચોકકસ માપ કઢાય છે.

દક્ષિણ અમેરિકાના પેરૂના દરિયામાં ક્યારેક કિસેમ્બરના અંતમાં ગરમ પ્રવાહો નીકળે છે. આ ગરમ પ્રવાહો સમગ્ર વિશ્વના ચોમાસાના વરસાદને અસર કરે છે. આ પ્રવાહને અલનીનો કહે છે. “અલનીનો” નો અર્થ ખ્રિસ્તીનું બાળક એવો થાય છે.

કલોલા શ્રેય જે., ધો. ૭

WELCOME

શાળાકીય પ્રવૃત્તિ

સેન્ટ માર્ગેટ સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓ અને પંચશીલ સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓ વન મિનીટ ગેમ શો અને કલાસ રૂમમાં અલગ અલગ પ્રવૃત્તિઓ કરી હતી.

જીવનમાં દરેક ક્ષણ અને તક ખુબ જ કિમતી હોય છે તેને ક્યારેય ગુમાવશો નહિ.

અવકાશ જેટલું અજાયબ પૃથ્વીનું પેટાળ

આધુનિક વિજ્ઞાને માણસને અંતરિક્ષની સફરમાં મોકલ્યો. અવકાશયાનો લાખો કિલોમીટરની ઉંચાઈએ જઈ શકે છે. પરંતુ આપણા પગ નીચેની ધરતીની નીચે શું છે તે તપાસવા વિજ્ઞાનીઓ બહુ ઉંડે જઈ શકતાં નથી. પૃથ્વીનું પેટાળ પણ વિપિધતાથી ભરેલું છે. પૃથ્વીની સપાટી પરથી તેના કેન્દ્ર સુધીનું અંતર ૬૩૮૫ કિલોમીટર જેટલું છે.

આપણા પગ નીચેની ધરતીની ૪૦ કિલોમીટર સુધીની ઉંડાઈ સુધીના પોપડામાં ધૂળ, ઢેફાં, પથ્થરો, ખડકો અને પાણી હોય છે. તેની નીચે ૨૯૦૦ કિલોમીટરનું મેન્ટલ અને તેની નીચે ૨૨૦૦ કિલોમીટર ઘગઘગતો લાવા. પૃથ્વીના કેન્દ્રમાં નક્કર પણ ઘગઘગતો સખત ગોળો છે. ૧૩૦૦ કિલોમીટર જાડાઈનો છે. જેમાં કેટલાંક જીવો અને વનસ્પતિ જીવી શકે છે. આજ સુધી પૃથ્વીના પેટાળમાં ૧૫ કિલોમીટરથી ઉંડાઈ સુધી ફ્રીલ મારીને સંશોધનો માટે જાતજાતની અભ્યાસ કરવાની પદ્ધતિઓ છે. પૃથ્વીના પેટાળમાં મેગ્નેશિયમ, લોખંડ અને સિલિકોન જેવા ખનિજોનો મોટો ભાગ મેન્ટલમાં રહેલો છે. વિજ્ઞાનીઓ સિસ્મિક વેવ મદદથી પૃથ્વીના આંતરિક સ્તરનો અભ્યાસ કરે છે.

પૃથ્વીના પેટાળમાં ખડકોની ઉથલપાથલ થયા કરે છે. ભૂકંપના આ મોજાં જુદા જુદા સ્તરમાં જુદી જુદી ઝડપે વહે છે. કેન્દ્ર તરફ જતાં મોજાંની ઝડપ વધતી જાય છે. આ મોજાંની શોધ ૧૯૦૯માં એન્ડ્રીજા મોહોરોવિકે કરેલી એટલે આ મોજાને મોહો નામ આપવામાં આવેલું. જમીનમાં ૨૯૦૦ કિલોમીટરની ઉંડાઈએ ઘગઘગતા લાવારસમાં આ મોજાં ઝડપથી વહેતાં હોય છે અને ત્યાં ૭૦૦ સેલ્સીયસ ડિગ્રી જેટલું પ્રચંડ તાપમાન હોય છે.

શીગાળા મીષ્વા એ., ધો. ૫

દરિયાના તળિયે રહેલી સબમરીનમાં સપાટી ઉપરના દ્રશ્યો કઈ રીતે દેખાય છે?

સબમરીન એ દરિયાના તળિયે પ્રવાસ કરતું જંગી જહાજ જેવું વાહન છે મોટે ભાગે યુદ્ધમાં તેનો ઉપયોગ થતો આવ્યો છે. પરંતુ વિજ્ઞાનીઓ અને ફૂલકીમારો દરિયાના તળિયે સંશોધનો અને અવલોકનો માટે પણ સબમરીનનો ઉપયોગ કરે છે. આ સબમરીનમાં દરિયાની સપાટી ઉપરના દ્રશ્યો જોઈ શકાય છે. પેરીસ્કોપ નામનું સાધન હોય છે જેમાં માત્ર અરીસાના ઉપયોગ વડે બહારના દ્રશ્યો જોઈ શકાય છે. પેરીસ્કોપ લાંબુ ભૂંગળા જેવું સાધન હોય છે જેમાં બંને છેડે સમાંતર રહે તે રીતે ત્રાંસા અરીસા ગોઠવેલા હોય છે લાંબા પેરીસ્કોપનો અરીસામાં સપાટીનાં દ્રશ્યનું પ્રતિબિંબ પડે છે જેમાં પ્રતિબિંબ પેરીસ્કોપના સબમરીનમાં રહેલા નીચલા છેડાના અરીસામાં જોઈ શકાય છે. પેરીસ્કોપ ચારે દિશામાં ફરી શકે છે એટલે સબમરીનમાં બેઠા બેઠા સપાટી ઉપરની ચારે દિશામાં નજર રાખી શકાય છે.

કાચા જાન્સી ટી., ધો. ૪

ફળો પાકે ત્યારે તેના રંગ કેમ બદલાય છે ?

તમે કાચી કેરી અને કાચા લીબુ જોયા હશે લીલા રંગના હોય છે. બધા ફળો મોટે ભાગે કાચા હોય ત્યારે લીલા રંગના હોય છે. પરંતુ સૂર્ય પ્રકાશમાં વૃક્ષ ઉપર રહીને પાકે ત્યારે તેનો રંગ બદલાય છે. લીબુ આકર્ષક પીળાં, કેરી કેસરી અને જાંબુડા તો ઘેરા જાંબલી રંગના થઈ જાય. દરેક ફળો પાકે એટલે આકર્ષક પણ બને છે. કાચાં ફળોની છાલમાં કલોરોફિલ હોય છે એટલે લીલા હોય છે. કાચાં ફળો પાનની જેમ સૂર્ય પ્રકાશમાંથી ખોરાક મેળવે છે. અને પાકે છે ત્યારે કલોરોફિલ ઓછું થઈને કલોરોપ્લાસ્ટનો રંગ લાલ, કેસરી, પીળો કે જાંબુડીયો હોય છે. દરેક ફળના રંગ જુદા જુદા હોય છે. પરંતુ આકર્ષક હોય છે કે જેથી અન્ય પ્રાણી પક્ષીઓ તે ખાવા આકર્ષાય અને તેના બીજ જમીન પર ફેંકે. આમ ફળો વનસ્પતિનો વંશવેલો આગળ વધારવાના ઉપયોગમાં પણ આવે છે.

સાકરીયા જશ એમ., ધો. ૫

સૂર્ય પ્રકાશ નું વજન કેટલું ?

સૂર્યના કિરણો પૃથ્વી પર સતત પડતા હોય છે. વિજ્ઞાનીઓ કહે છે કે સૂર્ય પ્રકાશ ફોટોન નામના કણોનો બનેલો છે. આપણા પર સૂર્ય પ્રકાશ પડે ત્યારે ગરમી અનુભવી શકીએ છીએ અને પ્રકાશ જોઈ શકીએ છીએ. આ સૂર્ય પ્રકાશને વજન પણ હોવું જ જોઈએ. વિજ્ઞાનીઓ કહે છે કે સૂર્ય પ્રકાશ ફોટોન નામના કણોનો બનેલો છે. ફોટોન ઇલેક્ટ્રોન અને ન્યુટ્રોન કરતાં નાના કણો છે. આખી પૃથ્વી પર પડતાં સૂર્ય પ્રકાશનું વજન અંદાજે ૮૭૦૦૦ કિલો થાય પરંતુ આવડી મોટી પૃથ્વીના હિસાબમાં આ વજન હાથી ઉપર મરછર બેઠા બરાબર ગણાય. સૂર્ય પ્રકાશને વજન છે પરંતુ તેનો અનુભવ થઈ શકતો નથી.

કિયાડા કૌશલ એ., ધો. ૫

પંચશીલ સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓ સાથે ક્લાસ રૂમમાં અલગ અલગ પ્રવૃત્તિઓમાં મસગુલ સેન્ટ માર્ગદર્શક સ્કૂલનું ડેલીગેશન.

જ્યાં સુધી જીવો છો ત્યાં સુધી શીખો, અનુભવ જ શ્રેષ્ઠ શિક્ષક છે.

Thank You
Teacher!

કોઈપણ શિક્ષણ પ્રથા પર શું છે. શિક્ષણ અને આ જ્ઞાનની અસ્તિત્વ ન હોય

રાષ્ટ્રનો આર્થિક, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક વિકાસ તે દેશનાં શિક્ષણ ઉપર આધારિત છે. આધારિત છે. શિક્ષણનાં અનેક માધ્યમો છે. જે બતાવે છે કે રાષ્ટ્રનાં વિકાસમાં શિક્ષણનું મહત્વ વગર કોઈપણ રાષ્ટ્રનો વિકાસ અટકી જાય છે. વાસ્તવિક રૂપમાં શિક્ષણો હેતુ છે જ્ઞાન આપવું જેમને આકાંક્ષા હોય તેને શિક્ષાર્થી કહેવાય અને જે જ્ઞાન આપે તેને શિક્ષક કહેવાય. ત્રણેય પરસ્પર એકબીજાનાં પૂરક છે. એકબીજા પર આધારિત છે. એકનાં વગર બીજાનું શકે. બીજા બધા વ્યવસાયકારોને તો નિર્જીવ વસ્તુ સાથે કામ કરવાનું હોય છે. જ્યારે શિક્ષકની સામે તો સજીવ એટલે કે સમાજનું ભવિષ્ય એટલે કે બાળક જ હોય છે. તેમને ઘડવાનું, તેમનામાં સંસ્કારો પુરવાનું કામ શિક્ષકનું હોય છે એટલે જ તો કહેવાયું છે કે,

“શિક્ષક કબી સાધારણ નહીં હોતા,
પ્રલય ઓર નિર્માણ ઉસકી ગોદમેં ખેલતે હૈ”

પ્રાચીન સમયમાં ભારતમાં જ્ઞાન આપવા વાળા ગુરૂ હતા, હવે તે કાર્ય શિક્ષક કરે છે. પરંતુ શિક્ષક અને ગુરૂમાં પણ ભિન્નતા છે. શિક્ષણ અતીતમાંથી મેળવેલી સૂચના કે જાણકારી ને આગળ વધારે છે. એટલે કે વિદ્યાર્થીઓને તે ભણાવે છે જ્યારે ગુરૂ જ્ઞાન આપે છે. આત્મ સ્ફૂરણ દ્વારા પોતાનાં શિષ્યોમાં જીવન જીવવાની ગતિ આપે છે.

આજનાં યુગ વર્તન - પરિવર્તન માંગે છે. જે શિક્ષણ વગર શક્ય નથી. સાચા શિક્ષણ દ્વારા જ પરિવર્તન શક્ય છે. જગતે બે વિશ્વયુદ્ધ જોયા, ત્રીજુ વિશ્વયુદ્ધ બારણે ટકોરા મારી રહ્યું છે, ચોથુ વિશ્વયુદ્ધ આપણી કલ્પના હશે. પણ ત્રીજુ વિશ્વયુદ્ધ આપણી કલ્પના બહારનું હશે. ચોથા વિશ્વયુદ્ધમાં માત્ર ને માત્ર તીરકામઠા અને પથરા ફેંકનું યુદ્ધ થશે અણું કે પરમાણું સ્વપ્ન બની ગયું હશે. આ સ્થિતિમાં વિશ્વને બચાવશે આવી માનસિકતાનો બદલાવ શિક્ષણ દ્વારા જ આવશે. શિક્ષણ જ દેશની દિશા અને દશા બદલાવી શકે. માટે જ આજનાં ‘શિક્ષક દિન’ નાં પર્વ નિમિત્તે સર્વે શિક્ષક મિત્રોને સત સત પ્રણામ.

‘કબિરા ખ્યાલા શિક્ષણકા, અંતર દિયા લગાય,
રોમ રોમ મે રમિ રહા, ઓર અમલ કયા ખાય.’

જાડેજા અદિતીબા બી., ધો. ૭

અનંત શક્તિ એટલે શું ?

આપણી પાસે અનંત શક્તિઓ છે, પણ તે આવરાયેલી (ઢંકાયેલી) પડી છે. બધી જ જાતની શક્તિઓ અંદરથી નીકળે તેવી છે. જેટલી શક્તિ કાઢતા આવડે એટલી તમારી.

શક્તિ બધે કેવી રીતે ?

શક્તિ ખૂટે, મન અને શરીર નિર્બળ થાય ત્યારે હું અનંત શક્તિવાળો છું. એવું જોર જોરથી બોલે એટલે તે વખતે પાછી શરીરમાં શક્તિ આવી જાય.

રાહોડ જાનવી વી., ધો. ૮

શબ્દનાં પુષ્પો

વેરમાં હંમેશા વાઘોં હોય છે,
જ્યારે સ્નેહમાં હંમેશા સાંઘોં હોય છે.

જીવન કાં તો સ્વીકારી શકાય છે અથવા બદલી શકાય છે,
જો સ્વીકારી ન શકાય તો બદલવું જરૂરી છે
અને બદલી ન શકાય તો સ્વીકારવું જરૂરી છે.

જરાક કાણું શું પડ્યું ખિસ્સામાં...
સિકકાની સાથે થોડા સંબંધો પણ નીકળી ગયા.

ધારેલું ના મળે, મળેલું ના ગમે અને
ગમતું ના ટકે એનું નામ જીવન....

ચાર વેદનો અર્થ ન જાણો તો કંઈ નહીં, પરંતુ સમજદારી,
જવાબદારી, વફાદારી અને ઈમાનદારી આ ચાર શબ્દનો મર્મ જાણો તો
પણ જીવન સાર્થક થઈ જાય.

Welcome

શાળાકીય પ્રવૃત્તિ

કોઈ શિક્ષક સામાન્ય નથી, પ્રલય અને નિર્માણ તેના જોવામાં રમે છે.

Farewell

શાળાકીય પ્રવૃત્તિ

તમે જ્યાં પણ જાઓ ત્યાં પ્રેમ ફેલાઓ. જે તમારી પાસે આવે તે ખુશ થઈને જ જાય.

Farewell

શાળાકીય પ્રવૃત્તિ

ક્યારેય હારના માનશો, લડતા રહો જ્યાં સુધી સફળતા થાઓ...